

Statue of St. Michael the Archangel that stands above Kyiv's Independence Square. St. Michael is patron saint of the Ukrainian capital.

ST. MICHAEL THE ARCHANGEL

Defend people of Ukraine in battle; be their defence against the wickedness and snares of the devil. May

God rebuke him, we humbly pray; and to you, O Prince of the heavenly host, by the power of God, thrust into hell Satan and the other evil spirits who are trying to invade Ukraine. Amen.

~ July 12, 2026 ~
SEVENTH SUNDAY AFTER PENTECOST
СЬОМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ П'ЯТДЕСЯТИЦІ
~ 1,600TH DAY OF WAR IN UKRAINE ~

The Lord healed many during his time, and He's always able to do it. But the point isn't so much about human beings having their diseases healed as it is human beings being helped by their diseases to believe in Christ. In some way, Christ asks me and you and each person: *"Do you believe that I am able to do this?"* And he waits for the moment in which we say 'yes'. If we have faith that Christ is healing us, we will be healed. His coming to earth was for this purpose: to give us light, to give us His grace, to heal our soul, to regenerate us. And this is still the Lord's goal.

Господь зіцілів багатьох у свій час, і Він завжди може це зробити. Але справа не стільки в тому, що люди зіцілюють свої хвороби, скільки в тому, що їхні хвороби допомагають їм повірити в Христа. У якийсь спосіб Христос запитує кожну з нас: *"Чи віриш, що я можу це зробити?"* І він чекає моменту, коли ми скажемо *"так"*. Якщо ми віримо, що Христос зіцілює нас, ми будемо зіцілені. Його пришествя на землю було з цією метою: дати нам світло, дати нам Свою благодать, зіцілити нашу душу, віродити нас. І це все ще мета Господа.

ST. NICHOLAS
THE WONDERWORKER

— + —
СВ. МИКОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ

1112 Caledonia Ave. Victoria, BC V8T 1G1
www.stnicholasparish.org

OFFICE

250.384.2255
office-stnicholas@nweparchy.ca

PASTOR

Rev. Yuriy Vyshnevskyy
yuriy.vyshnevskyy@nweparchy.ca
250.384.2292

DONATE FOR UKRAINE

ПОЖЕРТВУЙ НА УКРАЇНУ

www.stnicholasparish.org
Victoria, BC Canada

DONATE TO HELP UKRAINIANS ARRIVING ON SOUTH VANCOUVER ISLAND ~ Make cheques payable to ‘St. Nicholas church’ with memo ‘Newcomers fund’. You can also donate cash or through e-transfer to finance-stnicholas@nweparchy.ca. Click DONATE button on the parish website www.stnicholasparish.org to donate via CanadaHelps. Tax receipts will be issued.

BEQUESTS & WILLS ~ Leaving a bequeath is a process of giving a donation through your will. It is simply a distribution from your estate to a charitable organization through your last will and testament. It can be as small or as large a donation as you wish. It is important that you talk to your lawyer about the process. In your kindness please remember St Nicholas the Wonderworker Ukrainian Catholic Church in your bequeath and will. If anyone wishes to make such a bequeath in their will, the following clause may be included or added to a will: “I give, devise, and bequeath to **St. Nicholas the Wonderworker Ukrainian Catholic Parish** - 1112 Caledonia Avenue, Victoria BC, V8T 1G1, the sum of \$ _____ (or _____% of my estate), to be used for the benefit of the parish and its pastoral activities.”

SUNDAY HYMNS ~ НЕДІЛЬНІ ПІСНІ

OPENING HYMN	В страці в покорі ~ We Are Gathered Here To Worship (pg. 234-235)
COMMUNION HYMN	Пливи світами ~ Let All Creation (pg. 256-257)
CLOSING HYMN	Боже Великий, Єдиний (pg. 264)

LITURGICAL SCHEDULE ~ РОЗКЛАД БОГОСЛУЖІНЬ

SUNDAY, July 12	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	10 AM
TUESDAY, July 14	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9 AM
WEDNESDAY, July 15	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9 AM
THURSDAY, July 16	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9 AM
FRIDAY, July 17	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9 AM
SATURDAY, July 18	Божественна Літургія українською мовою	
	NO SERVICES	NO SERVICES
SUNDAY, July 19	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	10 AM

NOTE: to request a Divine Liturgy, please speak with Fr. Yuriy

~
finance-stnicholas@nweparchy.ca

PARISH OPERATING COST	JUNE 28 DONATIONS
------------------------------	--------------------------

<p>The annual operation cost for our parish (per 2025 financial report) is <i>approximately</i> \$200,000 a year. This works out to \$3,997 per week. How can I help? If you are working, donating one hour of your income per week will safeguard the financial future of our parish.</p> <p style="text-align: center;"><u>WAYS TO DONATE:</u> e-transfer, tap to donate Square terminal or cash.</p>	<p>Coffee: \$48.00; Vigil lights: \$17.95; Loose collection: \$89.00; Envelope donations: \$497.00; Pre-authorized donations June 22 to June 28: \$255.00; Square donations June 22 to June 28: \$137.30</p> <p style="text-align: center;">TOTAL: \$1,044.25</p> <p style="text-align: center;"><i>May God bless and reward you abundantly for your generosity!</i></p>
--	---

 Square
 ~
terminal for donations located in the church entrance

PASTORAL MINISTRY & HOLY MYSTERIES ~ УДІЛЕННЯ ТАЇНСТВ

CONFESSIONS/СПОВІДЬ.....	before or after services
BAPTISMS/ХРЕЩЕННЯ.....	by appointment
MARRIAGES/ШЛЮБИ.....	six months notice should be given to the parish priest, and he should be contacted before any other arrangements are made
FUNERALS/ПОХОРОНИ.....	by appointment
BLESSINGS/ОСВЯЧЕННЯ.....	contact priest
HOSPITAL VISITS/ВІДВІДИНИ В ЛІКАРНІ.....	at any time 250.384.2292

Ukrainian Catholic Church ~ www.ugcc.ua ~ Українська Греко-Католицька Церква

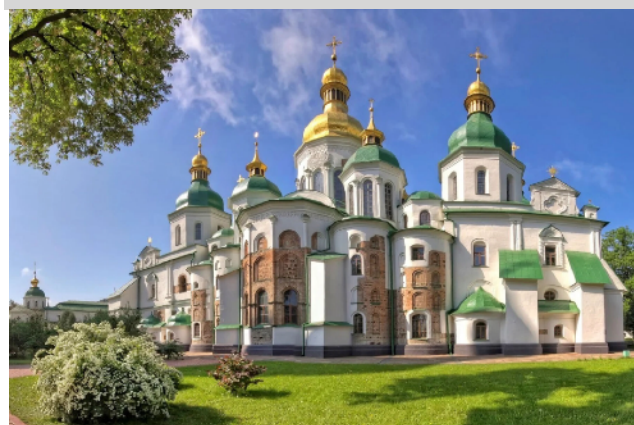
PRAYER FOR THE AFFLICTED PEOPLE OF UKRAINE IN TIME OF WAR

O Lord Jesus Christ, our God, we entreat You to hear the earnest prayer of Your beloved Church of Kyivan Rus' for her deeply afflicted children abiding in the land of Ukraine. Behold their grave sorrow and grievous plight, and speedily come to their aid. Deliver Your vulnerable people from unjust aggressors, foreign invasion and the terror of war. Strengthen courageous defenders of the nation to fight virtuously, inspired more by love of those they protect than hatred of the enemy.

O compassionate Lord, shelter the displaced, heal the wounded, console the orphan, protect the widow, comfort those who mourn, and mercifully receive into Your Kingdom those who have nobly died guarding their homeland against every aggression. Quickly make cease the spilling of blood of friend and foe alike, yet stir many to bravely struggle for that true justice which alone can bring lasting peace. O kind-hearted Lord, as You are our peace, soften the hearts of the unmerciful and convert those who promote hostilities toward reconciliation, so that Your beloved children of the land of Ukraine, may abide in that tranquility, justice and freedom which reflects your Kingdom, where You reign with Your eternal Father, and Your most holy, good and life-giving Spirit, now, and forever and ever. Amen.

МОЛИТВА ЗА МНОГОСТРАЖДАЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД У ЧАС ВІЙНИ

Господи Ісусе Христе Боже наш, благаємо Тебе, вислухай щирі молитву Твоїї улюбленої Церкви Київської Русі за важко страждаючих дітей українського краю. Споглянь милостивим оком на їх лихоліття та ласкаво поспіши на допомогу. Звільни свій беззахисний народ від несправедливих загарбників, напестя агресорів та терору війни. Зміцни силою Твоюю усіх доблесних і відважних захисників для добросердечної боротьби, щоб вони радше керувалися любов'ю до

беззахисних, аніж ненавистю до ворогів. О Премилосердний Господи, захорони переселенців, зціли поранених, борони сиріт, підтримай вдів, потіш скорботних та ласкаво прийми до Твого Царства всіх, хто благородно відав своє життя в обороні Батьківщини від нападів ворогів. Поспіши зупинити кровопролиття як друга, так і недруга та запали серця багатьох до мужньої боротьби за істинну справедливість, що є джерелом тривалого миру. О добросердий Господи, Ти – наш мир, пом'якши зачерствілі серця, наверни тих, хто сприяє воєнним діям, до примирення, щоб Твій улюблений український народ втішався миром, справедливістю та свободою – ознаками Твого Царства, в якому Ти царюєш з Предвічним Твоїм Отцем, і Всесвятим, Благим і Животворним Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

A YEAR FOR CHRISTIAN FAMILIES ~ РІК ХРИСТІЯНСЬКИХ РОДИН

The year 2026 (Nov 14, 2025 - Oct 12, 2026), is officially designated in our Eparchy as A Year for Families. The motto for this Year is: “Patient in hope, strong in love” (Romans 12:12). This designation aims to promote the importance and vital role of Christian families in society and in the life of the Church, especially during times of war, social instability, and other contemporary challenges facing families.

O great God, God of our fathers! Grant our people as many good, holy, Christian families as possible. Give us parents who would openly and boldly profess Your divine Gospel and serve You faithfully. Grant us fathers who would be examples of Christian life for their children, true protectors, and good guides in life. Grant us mothers who would know how to raise their children well, in a Christian way, and who would be a help, a comfort, and a wise counsel to their husbands.

Grant us children who would be the joy and pride of their parents, and the adornment of their nation. Bless, Almighty God, the Ukrainian people. Grant them the grace to serve You faithfully and one day attain the eternal reward in Heaven, for to You, O God, One in the Holy Trinity — Father, Son, and Holy Spirit — belong all glory, honor, and worship forever and ever. Amen.

(Prayer of Metropolitan Andrey Sheptytsky for family)

2026 рік (14 листопада 2025 - 12 жовтня 2026) офіційно проголошений в нашій Єпархії Роком Родини. Гаслом цього Року є: “Терпеливі в надії, сильні в любові” (Римлян 12:12). Таке проголошення має на меті піднести важливість і життєво необхідну роль християнської родини в суспільстві та житті Церкви, особливо в часи війни, соціальної нестабільності та інших сучасних викликів для сімей.

Боже великий, Боже отців наших! Дай нашому народові якнайбільше добрих, святих християнських родин. Дай нам таких батьків, які голосно й відверто признавалися б до божественної Твоєї Євангелії і до Твоєї служби. Дай нам татів, які для своїх дітей були б прикладом християнського життя, правдивими опікунами та добрими провідниками в житті. Дай нам таких матерів, що вміли б добре, по-християнськи виховувати своїх дітей, а для своїх чоловіків були б поміччю, потіхою та доброю радою. Дай нам таких дітей, які були б потіхою та славою батьків і красою свого народу. Благослови, всемогутній Боже, український нарід. Даруй йому ласку вірно Тобі служити і досягнути колись вічної нагороди в небі, бо Тобі, Боже, у Святій Тройці єдиний, Отче, Сину і Духу Святий, належить вся слава, честь і поклоніння на віки віків. Амінь.

(Молитва Митрополита Андрія Шептицького за українську родину)

ANNOUNCEMENTS ~ ОГОЛОШЕННЯ

☑ **3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ ~ HAPPY BIRTHDAY** to LUBA KUCHARYSHYN, DENIS TSYUTSMATS, PETER IWANUCK and all those who celebrated their birthdays this past week. May the Lord Our God continue to bless you abundantly and the Holy Mother of God protects you at all times. Многая Літа!

☑ **NO COFFEE/FELLOWSHIP** in July-August ~ У липні-серпні **НЕ БУДЕ** недільної кави.

☑ **PRAYER REQUEST ~ ПРОХАННЯ ПРО МОЛИТВУ** ~ Please keep in your prayers the members of our parish, our family and friends who are ailing, are in hospitals, nursing homes and those who are not able to join actively in their community. Просимо, моліться за парафіян, рідних та друзів, які хворіють, перебувають у лікарнях, будинках престарілих, а також за тих, хто не може активно приєднатися до спільноти.

☑ **ТАЙНА СПОВІДІ ~ SACRAMENT OF CONFESSION** ~ before and after daily (9am) and Sunday (10am) Liturgies; ~ перед і після щоденної Літургії о 9 год і недільної о 10 год.

DIVINE LITURGY PROPER ~ УСТАВ ЛІТУРГІЇ

*The Divine Liturgy of our Father among the Saints John Chrysostom.
Scripture readings from the New Testament are taken from the
New Revised Standard Version Catholic Edition.
Українською - у перекладі Івана Хоменка.*

Troparion, Tone 6: Angelic powers were upon Your tomb* and the guards became like dead men;* Mary stood before Your tomb* seeking Your most pure body.* You captured Hades without being overcome by it.* You met the Virgin and granted life.* O Lord, risen from the dead,* glory be to You!

Glory: Kontakion, Tone 6: With His life-giving hand* Christ our God, the Giver of life,* raised all the dead from the murky abyss* and bestowed resurrection upon humanity.* He is for all the Saviour,* the resurrection and the life, and the God of all.

Now: Theotokion, Tone 6: Undaunted patroness of Christians,* O steadfast intermediary with the Creator,* turn not away from the suppliant voices of sinners,* but in your kindness come to help us who cry out to you in faith.* Be quick to intercede, make haste to plead,* for you are ever the patroness of those who honour you, O Mother of God.

Prokeimenon, Tone 6: Save Your people, O Lord, * and bless Your inheritance. *Verses:* Unto You I will cry, O Lord, my God, lest You turn from me in silence. (*Psalm 27:9,1*)

Epistle ~ Romans 15:1-7 ~ A reading from the Epistle of the Holy Apostle Paul to the Romans. *Brothers and Sisters,* we who are strong ought to put up with the failings of the weak, and not to please ourselves. Each of us must please our neighbor for the good purpose of building up the neighbor. For Christ did not please himself; but, as it is written, “The insults of those who insult you have fallen on me.” For whatever was written in former days was written for our instruction, so

---

that by steadfastness and by the encouragement of the scriptures we might have hope. May the God of steadfastness and encouragement grant you to live in harmony with one another, in accordance with Christ Jesus, so that together you may with one voice glorify the God and Father of our Lord Jesus Christ. Welcome one another, therefore, just as Christ has welcomed you, for the glory of God.

Alleluia, Tone 6: *Verse:* He who lives in the aid of the Most High, shall dwell under the protection of the God of heaven. *Verse:* He says to the Lord: You are my protector and my refuge, my God, in Whom I hope. (Psalm 90:1,2)

Gospel ~ Matthew 9:27-35 ~ *At that time,* as Jesus went on from there, two blind men followed him, crying loudly, "Have mercy on us, Son of David!" When he entered the house, the blind men came to him; and Jesus said to them, "Do you believe that I am able to do this?" They said to him, "Yes, Lord." Then he touched their eyes and said, "According to your faith let it be done to you." And their eyes were opened. Then Jesus sternly ordered them, "See that no one knows of this." But they went away and spread the news about him throughout that district. After they had gone away, a demoniac who was mute was brought to him. And when the demon had been cast out, the one who had been mute spoke; and the crowds were amazed and said, "Never has anything like this been seen in Israel." But the Pharisees said, "By the ruler of the demons he casts out the demons." Then Jesus went about all the cities and villages, teaching in their synagogues, and proclaiming the good news of the kingdom, and curing every disease and every sickness.

Communion Hymn: Praise the Lord from the heavens;* praise Him in the highest (*Psalm 148:1*).* Alleluia, alleluia,* alleluia.

Тропар, глас 6: Ангельські сили на гробі Твоїм* і сторожі омертвіли;* Марія ж стояла при гробі,* шукаючи пречистого тіла Твого.* Полонив Ти ад і, не переможений від нього,* зустрів Ти Діву, даруючи життя.* Воскреслий з мертвих, Господи, слава Тобі!

Слава: Кондак, глас 6: Животворною рукою Життєдавець, Христос Бог,* воскресив з темних безодень всіх померлих* і подав воскресіння людському роду:* Він бо усіх Спаситель,* воскресіння, життя і Бог усіх.

І нині: Богородичний, глас 6: Заступнице християн бездоганна,* Посереднице до Творця незамінна,* не погорди молінням грішних,* але випреди, як Блага, з поміччю нам, що вірно Тобі співаємо.* Поспішиись на молитву і скоро прийди на моління,* заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що Тебе почитають.

Прокімен, глас 6: Спаси, Господи,* людей Твоїх* і благослови спадкоємство Твоє. *Стих:* До Тебе, Господи, взиватиму; Боже мій, не відвертайсь мовчки від мене.

Апостол ~ Римлян 15:1-7 ~ **До Римлян послання Святого Апостола Павла читання:** *Браття сестри,* ми, сильні, мусимо нести немочі безсильних, а не собі догоджати. Кожний із нас нехай намагається догодити ближньому: на добро, для збудування. Бо й Христос не собі догоджав, а як написано: 'Зневаги тих, що тебе зневажають, упали на мене.' Все бо, що було написано давніше, написано нам на науку, щоб ми мали надію через терпеливість й утіху, про які нас Письмо навчає. Бог же терпеливості й утіхи, за прикладом Христа Ісуса, нехай дасть вам, щоб ви між собою однаково думали за Христом Ісусом; щоб ви однодушно, одними

устами славили Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа. Тому приймайте один одного, як і Христос прийняв вас у Божу славу.

Алилуя, глас 6: *Стих:* Хто живе під охороною Всевишнього, під покровом Бога небесного оселиться. *Стих:* Скаже він Господеві: Ти заступник мій і пристановище моє, Бог мій, на котрого я надіюся.

Євангеліє ~ Матея 9:27-35 ~ У той час, як Ісус відходив звідти, слідом за ним пустилися два сліпці й кричали: “Помилуй нас, сину Давидів!” І коли він увійшов до хати, сліпці приступили до нього, а він спитав їх: “Чи віруєте, що я можу це зробити?” – “Так, Господи!” - кажуть йому ті. Тоді він доторкнувся до їхніх очей, мовивши: “Нехай вам станеться за вашою вірою!” І відкрились їхні очі. Ісус же суворо наказав їм: “Глядіть, щоб ніхто не знав про це.” Та ті, вийшовши, розголосили про нього чутку по всій країні. А як вони виходили, приведено до нього німого, що був біснуватий. Коли ж він вигнав біса, німий почав говорити, і люди дивувалися, кажучи: “Ніколи щось таке не об’являлося в Ізраїлі!” Фарисеї ж говорили: “Він виганяє бісів князем бісівським!” Ісус обходив усі міста і села, навчаючи в їхніх синагогах, проповідуючи Євангелію царства та вигоюючи всяку хворобу й недугу.

Причасний: Хваліте Господа з небес,* хваліте Його на висотах. Алилуя, алилуя, алилуя!

СВЯТА КНЯГИНЯ ОЛЬГА (11 липня)

Свята Ольга це перша християнка на великокняжому престолі Києва, перша просвітителька й учителька християнської віри в Русі-Україні. Її хрещення створило широкий шлях до християнізації держави. Свята Ольга належить до найсвітліших жіночих постатей княжої держави. Вона вирізнялася світлим характером, сильною волею та надзвичайною мудрістю в управлінні державою. Це жінка з великим державницьким умом. Наш літопис називає її “наймудрішою серед усіх людей”. Після смерті свого чоловіка, князя Ігоря († 945), Ольга довгі роки правила від імені свого малолітнього сина Святослава.

Наша Церква у богослуженні празника величає Ольгу такими похвалами: *“Наче сонце, засяяла нам твоя преславна пам’ять, Ольго богомудра, мати князів руських, Христова мізинице... Ти наша велич і похвала, Ольго богомудра, бо тобою ми визволилися від ідоляського обману... Сильна наче левця, одягнена силою Святого Духа... Чиста наставнице закону й учителько Христової віри, прийми похвалу від недостойних рабів, і молися до Бога за нас, що свято празнуємо твою пам’ять”*.

Були різні причини, щоб схилити святу Ольгу прийняти християнську віру. Це передусім політичні, культурні й торговельні відносини з християнською Візантією та християнськими державами Заходу. Уже за часів князя Олега († 912) були в Києві й на Русі варяги-християни, а за князя Ігоря вони мали свою церкву святого Іллі в Києві. У цій церкві християни-дружинники, підписуючи мирний договір з Візантією 944 року, присягали князеві Ігореві, чоловіку Ольги. Ольга бачила також чесне і високо моральне життя християн у Києві.

Дата хрещення Ольги до сьогодні не розв’язана. У літописі сказано, що Ольга хрестилася в Царгороді 955 року. Грецькі джерела широко описуючи її побут у Царгороді в 955-957 роках, нічого не згадують про її хрещення. Таку важливу подію, як хрещення володарки Русі вони не могли б оминати мовчанкою. Більшість істориків вважають, що

Ольга охрестилася в Києві в 954-955 роках і вже як християнка потім прибула з великим почтом до Царгороду.

Немає сумніву, що Ольга, ставши християнкою, хотіла, щоб і її народ прийняв Христову віру, однак, з огляду на тодішні політичні обставини в державі, вона не наважилася приступити до загального хрещення своїх підданих. Це зробив її внук святий Володимир Великий.

Про християнське життя Ольги свідчить її остання воля, де вона просить, щоб її поховали за християнським звичаєм і на гробі не справляли поганської тризни. Померла вона у глибокій старості 969 року, маючи близько 75 років. Святий Володимир Великий близько 1000 року переніс тіло Ольги до новозбудованої Десятинної церкви. Під час нападу монголів моці Ольги сховали під руїнами Десятинної церкви. Митрополит Петро Могила, відбудовуючи 1635 року невелику церкву на місці Десятинної, віднайшов моці святої Ольги, вони зберігалися там до XVIII ст.

Після смерті княгиню Ольгу тривалий час не канонізували, оскільки на її гробі не відбувалися чуда, що є умовою канонізації. Ані літописець, ані монах Яків нічого не згадують про святкування пам'яті святої Ольги, хоч обидва говорять, що при перенесенні її мощей за Володимира Великого її тіло було нетлінне.

Култ святої Ольги і святкування дня її смерті існували в нашій Церкві ще до приходу монголів. Здається, також, що і чуда діялися, бо її ім'я було поміщено у список святих приблизно XII ст. Про святкування пам'яті Ольги ще в домонгольській добі довідуємося з трьох збережених списків сербського Прологу з XIII-XIV століття. Ті списки переписано з болгарського тексту. У них подано життєписи руських святих Київської області, що їх празники були встановлені ще до нападу монголів. Серед тих святих є також життєпис княгині Ольги, який закінчується словами: *“Ольго, не переставай молити Бога за тих, що почитають день твого упокоєння”*. Згаданий Пролог подає день смерті Ольги 11 липня.

Постать святої Ольги влучно окреслює історик Наталія Полонська-Василенко. *“Тією, що відомості про Ольгу — треба визнати, що її постать та правління заслуговують на найбільшу увагу”*. Влучно охарактеризував її М. Грушевський: *“Держала сильною та зручною рукою державну систему й не дала їй ослабнути ні розвалитися”*. Вона наладнала дипломатичні відносини з двома наймогутнішими імперіями Європи, представниками культури Середньовіччя. Хрещення Ольги, яке залишилося її приватною справою, дало підстави називати її *“світанком перед сонцем”*, а сучасникам її внука Володимира казати, що вона була *“наймудрішою серед чоловіків”*.

SAINT OLHA (July 11)

St. Olha, Equal of the Apostles, was the wife of Kyivan Great Prince Ihor. After Ihor's death the burden of government fell upon Olha and her three-year-old son Svyatoslav. Olha entered into history as a great builder of the civil life and culture of Kyivan Rus. She extensively traveled throughout the land with the aim of the well-being and improvement of the civil and domestic manner of the life of her subjects.

Having consolidated the inner strengthening of the might of the Kyiv great-princely throne Olha centralized the whole of state rule with the help of the system of “pohosti” (administrative

---

trade centres). Later, when Olha had become a Christian, they began to erect the first churches at the “pohosti”.

But it was not only the strengthening of the civil realm and the improvement of domestic norms of the manner of life for people that attracted the attention of Princess Olha. Even more urgent for her was the fundamental transformation of the religious life of Rus', the spiritual transfiguration of the nation.

In the summer of 954, having entrusted Kyiv to her son Svyatoslav, Princess Olha traveled to Constantinople. This was a peaceful “expedition”, combining the tasks of religious pilgrimage and diplomatic mission, but the political considerations demanded that it become simultaneously a display of the military might of Rus' on the Black Sea. The appearance of the Kyivan fleet in the Bosphorus created the necessary effect for the developing of Kyivan-Byzantine dialogue. A great impression was produced by the wealth of Christian churches and the holy things preserved in them throughout Constantinople. Princess Olha attended services in the finest churches of Constantinople: at Hagia Sophia, at Blachernae, and others.

Princess Olha she made the decision to become a Christian. The sacrament of Baptism was made over her by the Constantinople Patriarch Theophylactus, and her godfather was Emperor Constantine Porphyrogenitos. At Baptism she was given the name Helen in honor of the holy Equal of the Apostles Helen, the mother of St. Constantine. In edifying words spoken at the conclusion of the rite, the Patriarch said, “Blessed are you among Kyivan women, for you have forsaken the darkness and have loved the Light. The Kyivan people shall bless you in all the future generations, from your grandson and great-grandson to your furthestmost descendants.” He instructed her in the truths of the Faith, the churchly rules and the rule of prayer, he explained the commands about fasting, chastity and charity. “She, however,” said the Monk Nestor, “bowed her head and stood, literally like a sponge absorbing water, listening to the teaching.” Bowing down to the Patriarch, she said, “By your prayers, O Master, let me be preserved from the wiles of enemies”.

After becoming a Christian, Olha zealously devoted herself to efforts of Christian evangelization among the pagans, and also church construction: “demanding the distressing of demons and the beginning of life for Christ Jesus”. She built the churches of St. Nicholas and the church of the Holy Wisdom at Kyiv, of the Annunciation of the Most Holy Theotokos at Vitebsk, and of the Holy Life-Creating Trinity at Pskov.

It was no mere coincidence that Olha received in Baptism the name of St. Helen, who found the Venerable Wood of the Cross. The foremost sacred item in the newly built Kyiv Sophia temple was a piece of the Holy Cross, brought by this new Helen from Constantinople, and received by her in blessing from the Patriarch of Constantinople. The Cross, by tradition, was hewn out from an entire piece of the Life-Creating Wood of the Lord.

After some years matters at Kyiv had twisted ultimately in favour of paganism, and Rus' having become neither Orthodox nor Catholic, had second thoughts about accepting Christianity. The pagan reaction was so strong that some of the Kyiv Christians who had been baptized with Olha at Constantinople began to suffer. By order of Svyatoslav, St. Olha's nephew Hlib was killed and some of the churches built by her were destroyed.

In the aftermath of these events Olha was obliged to accede to humiliation and withdraw into matters of personal piety, handing over the reigns of government to her pagan-son, Svyatoslav.

When Svyatoslav was away from Kyiv on military campaigns and wars, the governance of the realm was again entrusted to his mother. But the question about the Baptism of Rus' was taken off the agenda, and this was ultimately bitter for St. Olha, who regarded the good news of the Gospel of Christ as the chief matter in her life.

On July 11, 969, St. Olha died. In her final years, amidst the triumph of paganism, she had to have a priest by her secretly. But before death, having found her former firmness and resolve, she forbid pagan celebrations of the dead, and gave final instructions to bury her openly in accord with the Christian ritual. Presbyter Gregory, who was with her at Constantinople in 957, fulfilled her request.

St. Olha lived, died, and was buried as a Christian. "And thus having lived and well having glorified God in Trinity, Father and Son and Holy Spirit, having worshipped in the blessed faith, she ended her life in the peace of Christ Jesus, our Lord." As her prophetic testament to succeeding generations, with deep Christian humility she confessed her faith concerning her nation: "God's will be done! If it pleases God to have mercy upon my native Kyivan Land, then they shall turn their hearts to God, just as I have received this gift."

St. Olha glorified God with good deeds in all things, and God glorified her. In 1007, under Prince Volodymyr, the relics of St. Olha were transferred to the Desyatynna Church of the Dormition of the Most Holy Theotokos and placed in a special sarcophagus.

НЕХАЙ ВАМ СТАНЕТЬСЯ ЗА ВАШОЮ ВІРОЮ

Обидва чуда з сьогоднішнього Євангелія служать для євангелиста унаочненням сповнення есхатологічного спасіння провіщеного пророком Ісаєю: *"Тоді прозрятъ у сліпих очі, й у глухих вуха відтулятьсѧ"* (Іс 35:5). Трохи пізніше, коли Іван Хреститель пошле до Ісуса делегацію учнів, які питають: *"Ти той, що має прийти, чи іншого маємо чекати?"* (Мт 11:3), сам Ісус потвердить, що Його прихід та діяльність є сповненням всього провіщеного Ісаєю: *"Ідїть і сповістїть Йоана про те, що чуєте й бачите: Сліпі бачать і криві ходять; прокажені очищується і глухі чують; мертві воскресаютъ і вбогим проповідуетьсѧ Добра Новина."*

Важливо мати на увазі, що для перших християн ця розповідь була не тільки зображенням навернення когось з поза Церкви. Це була Добра Новина і для самої Церкви. Євангелист засвідчує, що будь-яка недуга завжди може бути зцілена, як тільки "сліпий" чи просто духовно "недужий" християнин звертається з вірою до Воскреслого Господа.